

[Oluf Pedersen.]

alene ved sparsommelighed. Nu har vi her et forslag vedrørende indkomst- og formueskat til staten, og ministeren har yderligere bebudet forslag angående indkomstskat til kommunen, toldskatter, forbrugsskatter og ejendomsskatter. Det vil med andre ord sige, at det forslag, der foreligger her, kun er en indledning.

Ministeren gjorde op — det findes sp. 3067 i folketingstidenden for denne samling —, at kommunerne før krigen kun tog 8—9 pct. af nationalindkomsten, og nu tager de ca. 8 pct. Staten tog før kun 11 pct., men nu ca. 17, altså for statens vedkommende en betydelig stigning i andelen af den samlede nationalindkomst. Så så ministeren endda bort fra statens udlån, der jo, som vi ved, er af en sådan karakter, at hvis det var en normal forretning, der lånte penge ud under de vilkår og med den ydelse, som staten forlanger i forhold til det, den selv betaler, måtte den foretage en betydelig nedskrivning af disse udlåns virkelige værdi, og det burde staten naturligvis også gøre.

Ministeren siger, at dette kan ikke fortsætte, og det er jeg fuldstændig enig med den højtærede finansminister i. Det kan ikke fortsætte. Så langt er vi altså enige, men så kommer problemet, om ministeren kan se, hvori den fejl, som skal rettes, består. Nu vil jeg naturligvis ikke påstå, at den højtærede finansminister ikke ved, hvori fejlen består, men jeg tør dog sige, at den højtærede minister ikke har åbenbaret sin viden for folketinget. Jeg ser, at den højtærede minister vil omlægge ejendomsskatten til personlig skat, og at ministeren vil lette formueskatten. Må jeg sige om formueskatterne i forbindelse med sparsommelighed, at det er ikke formueskatten, der modvirker sparsommelighed, men det er devalueringen af pengeværdien; det er en helt anden side af sagen.

Den tanke, ministeren er inde på, at man skal omlægge ejendomsskatten til personlig skat, og at man skal lette formueskatten, er efter min opfattelse det stik modsatte af det rigtige. Der er nemlig en fejl i skattesystemet, der bevirker, at skatteforøgelse driver de offentlige udgifter i vejret og således igen fremtvinger højere skatter. Derfor er det tvingende nødvendigt, at man ser på, hvordan de forskellige indtægter, som det offentlige tilvejebringer, virker på de offent-

lige udgifter. Vi kan tage et eksempel: lad os sige, at den højtærede finansminister skal bruge 1 milliard kr. til forsvaret. Finansministeren udskriver denne milliard. Nu har vi den regel her i landet — og den er, såvidt jeg kan se, bevaret i lovforslaget —, at der er fradragsret, og fradragsretten virker på den måde, at selvom man påligner de højeste indkomster her i landet deres andel af den milliard til forsvaret, får de næste år lov til at fradrage beløbet, fordi de praktisk talt ikke kan komme op over halvdelen af indkomsten i skat. Med andre ord, de går fri næste år, fordi de får lov til at fradrage den skat, som den højtærede finansminister har pålagt dem til dækning af forsvarsudgifterne. Dernæst kommer tjenestemænd og lønarbejdere. De får ifølge den såkaldte pristalsregulering lønforhøjelse, som dækker den merskat, der er pålignet dem. De lønarbejdere, som har mange børn, får dog ikke fuld dækning, og det er vel det, der tvinger os til bl. a. at give børnetilskud. Så kommer endelig de handlende og håndværkerne, de tager højere priser, og resultatet af denne overvæltning bliver, at de offentlige udgifter stiger med de pålignede skatter. Hvad skal så den arme finansminister gøre det følgende år? Ja, ministeren har ikke andet at gøre for at skaffe dækning for den udgiftsstigning, der er fremkommet som følge af skatterne, end at påligne nye skatter. Det er begrundelsen for, at den nuværende finansminister gang på gang er gået til skatteforhøjelse. Det er ikke af ond vilje, det er simpelthen, fordi systemet tvinger ham til det. Det er ministerens eneste undskyldning. Ja, i et enkelt tilfælde, da vi fik nye store skatter for at begrænse forbruget, var skatterne ikke nødvendige til dækning af de offentlige udgifter. Der var i og for sig dækning; men de blev gennemført alene med det resultat, at de offentlige udgifter steg, så bagefter fik vi alligevel brug for de skatter, ministeren havde lokket os på.

Jeg vil gerne understrege, at der er forskel på, hvordan de forskellige former for skat virker. Den væreste form for skat er, set ud fra et samfundshensyn, tolden. Den anser jeg for at være helt tosset. Ved told stiger nemlig varepriserne, men for den hjemlige produktions vedkommende går fortjenesten i private kasser, og en toldbeskyttelse, som medfører, at det hjemlige forbrug fordyres, bevirker en udgift for det